

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Επίδοση Ή Κοινοποίηση Εγγράφων: Επίσημη Διαβίβαση Νομικών Εγγράφων](#) > Croatia

Επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων: επίσημη διαβίβαση νομικών εγγράφων

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων»; Γιατί υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες για την «επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων»;

Στην πράξη, η «επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων» συνιστά νομικό όρο, κατά τον οποίο τα έγγραφα που αφορούν αστικές και εμπορικές υποθέσεις πρέπει να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται στους διαδίκους.

Το άρθρο 4 παράγραφος 1 σημεία 6, 7 και 8 του Διατάγματος περί Διοικητικών Συναλλαγών (Uredba o uredskom poslovanju) (στο εξής: Διάταγμα), [Narodne Novine (NN) — Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας, αριθ. 7/09] προβλέπει ότι τα εν λόγω έγγραφα μπορεί να είναι δικόγραφα ή επίσημες πράξεις.

- δικόγραφο είναι το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο που χρησιμοποιεί διάδικος, ή το έγγραφο με το οποίο συμπληρώνει ή τροποποιεί αίτηση ή άλλο ένδικο βοήθημα ή αποτρέπει την εκδίκαση του εν λόγω βοηθήματος.

Το άρθρο 14 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zakon o parničnom postupku) (NN αριθ. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 —ενοποιημένο κείμενο, 25/13, 89/14— απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Κροατίας, 70/19 και 80/22, στο εξής ΚΠολΔ) προβλέπει ότι όπου ο νόμος δεν ορίζει τον τύπο που πρέπει να περιβάλλονται συγκεκριμένες πράξεις, οι διάδικοι εκτελούν τις διαδικαστικές πράξεις είτε εξωδικαστικά και εγγράφως είτε προφορικά στο ακροατήριο.

Το άρθρο 106 του ΚΠολΔ ορίζει ότι τα δικόγραφα —οι αγωγές, οι προτάσεις σε αγωγές, τα ένδικα μέσα και λοιπές δηλώσεις, προτάσεις και εξωδικαστικές κοινοποιήσεις— πρέπει να κατατίθενται εγγράφως.

Δικόγραφα είναι επομένως τα έγγραφα που συντάσσουν οι κύριοι διάδικοι και οι λοιποί παρεμβαίνοντες σε δίκη, και τα χρησιμοποιούν για την εκτέλεση δικονομικών πράξεων.

- πράξη είναι το έγγραφο που εκδίδει δημόσια αρχή, με το οποίο αποφασίζει σχετικά με υπόθεση, απαντά σε δικόγραφο διαδίκου ή καθορίζει, τερματίζει ή καθιστά οριστικές τις επίσημες πράξεις, και διεξάγει επίσημη αλληλογραφία του διαδίκου με άλλα όργανα ή με νομικά πρόσωπα που ασκούν δημόσια εξουσία.

Η επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων, όπως ορίζεται στη νομοθεσία, είναι η απαιτούμενη ενέργεια των αρμόδιων αρχών και προσώπων, μέσω της οποίας οι παραλήπτες αποκτούν πρόσβαση στο περιεχόμενο των εγγράφων που τους απευθύνονται. Τούτο είναι σημαντικό, διότι σε αδυναμία επίδοσης ή κοινοποίησης σε διάδικο, ο τελευταίος στερείται το δικαίωμα ακρόασης, γεγονός το οποίο σε κάθε περίπτωση συνιστά ουσιώδη παραβίαση των διατάξεων που διέπουν τις νομικές πράξεις και συνεπάγεται την τυχόν άσκηση έκτακτου ένδικου βοηθήματος.

Η επίδοση ή κοινοποίηση της αγωγής στον εναγόμενο αποτελεί επίσης αναγκαία διαδικαστική προϋπόθεση της δίκης, η οποία ξεκινά από την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης της αγωγής στον εναγόμενο.

Συνεπώς, ειδικοί κανόνες εφαρμόζονται στην επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων, καθώς αυτή συνιστά αναγκαία διαδικαστική πράξη της δίκης κατ' αντιμωλία, η οποία απορρέει από την αρχή του δικαιώματος ακρόασης των διαδίκων· τούτο συνίσταται στην υποχρεωτική παροχή πρόσβασης των διαδίκων σε πληροφορίες για τον τόπο και τον χρόνο της διαδικασίας στο ακροατήριο και των επίδικων πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, η δίκη επί αγωγής δεν ξεκινά, παρεκτός αν η αγωγή έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον εναγόμενο σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες. Η επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων είναι σημαντική επίσης, διότι σε ορισμένες περιπτώσεις η προθεσμία που έχουν οι διάδικοι για να προβούν σε διαδικαστικές πράξεις (προτάσεις σε αγωγή, έφεση) ξεκινά από τον χρόνο επίδοσης ή κοινοποίησης του σχετικού εγγράφου, δηλαδή κατά τη διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου είναι αναγκαία η διενέργεια κάθε απαιτούμενης πράξης ώστε οι παραλήπτες να ενημερώνονται για το περιεχόμενο των εγγράφων που τους επιδίδονται ή κοινοποιούνται (αρχή της ασφάλειας δικαίου και της προφορικής και έγγραφης παράστασης). Η επίδοση ή κοινοποίηση θεωρείται προσηκόντως γενόμενη μόνον εφόσον έχουν τηρηθεί οι κανόνες που τη διέπουν.

2 Ποιες πράξεις πρέπει να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται επισήμως;

Δικαστικές πράξεις, εντάλματα είσπραξης, διατάξεις δικαστηρίου και λοιπές δικαστικές αποφάσεις οι οποίες εφεσιβάλλονται αυτοτελώς και έναντι των οποίων είναι δυνατό να ασκηθούν ένδικα βοηθήματα, πρέπει να επιδίδονται στον ενδιαφερόμενο διάδικο αυτοπροσώπως· ομοίως, σε κάθε άλλο έγγραφο σχετικά με το οποίο κατά τον νόμο ή την κρίση του δικαστηρίου είναι αναγκαία η λήψη ειδικών προληπτικών μέτρων λ.χ. όταν χορηγούνται πρωτότυπα έγγραφα ταυτοποίησης προσώπου ή για άλλους όμοιους λόγους (πρώτη παράγραφος του άρθρου 142 του ΚΠολΔ).

3 Ποιος είναι υπεύθυνος για την επίδοση ή την κοινοποίηση πράξης;

Ο τίτλος 11 του ΚΠολΔ περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν την επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων.

Όταν η επίδοση ή η κοινοποίηση δεν πραγματοποιείται ταχυδρομικώς, το πρόσωπο που επιδίδει ή κοινοποιεί το έγγραφο υποχρεούται να αποδείξει στον παραλήπτη, κατόπιν αιτήσεως του τελευταίου, ότι είναι εξουσιοδοτημένο πρόσωπο. Κατ' εξαίρεση, τα έγγραφα επιδίδονται ή κοινοποιούνται σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω πληροφοριακού συστήματος ή με άλλα κατάλληλα μέσα, στις κρατικές αρχές, την εισαγγελία, τους δικηγόρους, τους συμβολαιογράφους, τους δικαστικούς πραγματογνώμονες, τους δικαστικούς εκτιμητές, τους διερμηνείς δικαστηρίων, τους συνδίκους πτωχεύσεων, τους δικαστικούς επιτρόπους, τους πληρεξούσιους συνδικαλιστικών οργανώσεων, τους διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας, τους εκκαθαριστές, τους ειδικούς επιτρόπους που απασχολούνται στο Κέντρο Ειδικής Επιτροπείας, (Centar za posebno skrbništvo) τα νομικά πρόσωπα και τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν καταχωρισμένη δραστηριότητα σε διαφορές που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή.

Τα πρόσωπα που εντοπίζονται στον τόπο επίδοσης από το όργανο της επίδοσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου είναι υποχρεωμένα να αποδείξουν, κατόπιν αιτήματος του οργάνου, την ταυτότητά τους.

Εφόσον απαιτείται, το όργανο της επίδοσης εξουσιοδοτείται να ζητήσει τη συνδρομή της αστυνομίας προκειμένου να εξακριβώσει την ταυτότητα του προσώπου που βρίσκεται στον τόπο στον οποίο πρόκειται να πραγματοποιήσει την επίδοση ή κοινοποίηση και να εκτελέσει άλλες πράξεις επίδοσης ή κοινοποίησης. Τα σχετικά έξοδα που προκύπτουν περιλαμβάνονται στα δικαστικά έξοδα.

Στα πρόσωπα που υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τα οποία δεν έχουν ζητήσει ή δεν έχουν ακόμη αποκτήσει δικαίωμα πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τα δικαστήρια θα επιδίδεται ή θα κοινοποιείται το πρώτο έγγραφο από το δικαστήριο ταχυδρομικώς, με ειδοποίηση ότι όλα τα περαιτέρω έγγραφα της διαδικασίας θα επιδοθούν ή θα κοινοποιηθούν με ανάρτηση στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου έως ότου χορηγηθεί το δικαίωμα πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Η επίδοση ή κοινοποίηση λογίζεται τελεσθείσα με την παρέλευση της όγδοης ημέρας από την ανάρτηση στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

Η επίδοση του πρώτου εγγράφου ταχυδρομικώς σε πρόσωπα που υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές επικοινωνίες τα οποία δεν έχουν ζητήσει ή δεν έχουν ακόμη αποκτήσει το δικαίωμα πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής επικοινωνίας με τα δικαστήρια πραγματοποιείται στη διεύθυνση που αναγράφεται στην αγωγή. Αν η επίδοση ή κοινοποίηση στη διεύθυνση που αναγράφεται στην αγωγή δεν είναι

δυνατή, τότε η επίδοση ή κοινοποίηση γίνεται στη διεύθυνση της έδρας του εν λόγω προσώπου, όπως αυτή προκύπτει από το μητρώο, εφόσον η εν λόγω διεύθυνση είναι διαφορετική από εκείνη που αναγράφεται στην αγωγή. Εάν η επίδοση ή κοινοποίηση στη διεύθυνση που αναγράφεται στην αγωγή ή στη διεύθυνση της καταστατικής έδρας αποβεί άκαρπη, πραγματοποιείται με ανάρτηση του εγγράφου στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου. Η επίδοση ή κοινοποίηση λογίζεται τελεσθείσα με την παρέλευση της όγδοης ημέρας από την ανάρτηση στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

Σε συνέχεια αιτήματος διαδίκου ο οποίος δηλώνει ότι αναλαμβάνει τα έξοδα που θα ανακύψουν, το δικαστήριο δύναται, με διάταξή του η οποία δεν εφεσιβάλλεται, να αναθέσει την επίδοση ή κοινοποίηση σε συμβολαιογράφο. Ο συμβολαιογράφος δύναται να υποκατασταθεί στην εκτέλεση του εν λόγω καθήκοντος από συμβολαιογραφικό ελεγκτή ή συμβολαιογραφικό σύμβουλο ή από ασκούμενο συμβολαιογράφο.

Αν, πριν από την κατάθεση αγωγής στο δικαστήριο, με έγγραφη συμφωνία που καταρτίζεται με τον ενάγοντα, ο εναγόμενος συμφωνεί να του επιδίδονται ή κοινοποιούνται τα έγγραφα που σχετίζονται με διαφορές τις οποίες αφορά η συμφωνία σε συγκεκριμένη διεύθυνση στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Κροατίας ή μέσω συγκεκριμένου προσώπου στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Κροατίας, τότε η αγωγή και τα έγγραφα της δικογραφίας επιδίδονται ή κοινοποιούνται στον εναγόμενο, με επιμέλεια του ενάγοντος, στην εν λόγω διεύθυνση ή στο εν λόγω πρόσωπο. Στην περίπτωση που η επίδοση ή κοινοποίηση καθίσταται αδύνατη, το δικαστήριο εκδίδει διάταξη με την οποία αποφασίζει ότι η επίδοση ή κοινοποίηση κάθε περαιτέρω εγγράφου στον εναγόμενο θα γίνεται με ανάρτηση στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

Το δικαστήριο δύναται να διατάξει τους διαδίκους να αποστέλλουν απευθείας έγγραφα μεταξύ τους —με συστημένη επιστολή με αποδεικτικό παραλαβής ή με άλλον τρόπο που να αποδεικνύει την επίδοση—, εκτός εάν οι διάδικοι ή οι πληρεξούσιοί τους ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους υποχρεούνται πάντοτε να υποβάλλουν τα έγγραφα ηλεκτρονικά βάσει του άρθρου 106α του εν λόγω κώδικα. Εάν, σε συνέχεια αιτήματος ορισμένου προσώπου και έγκρισης αυτού από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, η επίδοση ή κοινοποίηση γίνεται στο εν λόγω πρόσωπο στο δικαστήριο, τα έγγραφα που απευθύνονται σε αυτό από το δικαστήριο τοποθετούνται σε ταχυδρομική θυρίδα σε αίθουσα ειδικά ορισμένη για τον σκοπό αυτόν από το δικαστήριο. Η επίδοση ή κοινοποίηση γίνεται από υπάλληλο του δικαστηρίου.

Τα έγγραφα που επιδίδονται ή κοινοποιούνται μέσω ταχυδρομικών θυρίδων δεν είναι προσβάσιμα από τα πρόσωπα στα οποία έχουν επιδοθεί ή κοινοποιηθεί πριν τα πρόσωπα αυτά υπογράψουν την έκθεση επίδοσης. Τα έγγραφα τοποθετούνται σε σφραγισμένους φακέλους, όταν η επίδοση ή κοινοποίηση γίνεται ταχυδρομικώς. Κατά την παραλαβή των εγγράφων, πρέπει να παραλαμβάνονται όλα τα έγγραφα που έχουν τοποθετηθεί στην ταχυδρομική θυρίδα.

Σε κάθε έγγραφο προς επίδοση ή κοινοποίηση κατά τον τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου αναγράφεται η ημερομηνία κατά την οποία τοποθετήθηκε στην ταχυδρομική θυρίδα του προσώπου στο οποίο πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί.

Στην περίπτωση της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου υποχρεούνται να παραλάβουν το έγγραφο από την ταχυδρομική θυρίδα εντός οκτώ ημερών με τον τρόπο που ορίζεται στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου. Αν το έγγραφο δεν παραληφθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τότε αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου. Η επίδοση λογίζεται τελεσθείσα με την πάροδο της όγδοης ημέρας από την ανάρτηση στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

Στην περίπτωση της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, η επίδοση ή κοινοποίηση που πραγματοποιείται με άλλον τρόπο, προβλεπόμενο από τον νόμο, αντί της ταχυδρομικής θυρίδας είναι έγκυρη.

Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ανακαλεί την άδεια επίδοσης ή κοινοποίησης σε ειδική ταχυδρομική θυρίδα στην καθορισμένη αίθουσα του δικαστηρίου, εάν διαπιστώσει ότι το πρόσωπο στο οποίο επιδίδονται τα έγγραφα σε θυρίδα δεν παραλαμβάνει συστηματικά τα έγγραφα ή επιχειρεί να κάνει κατάχρηση αυτού του τρόπου επίδοσης ή κοινοποίησης.

Ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου της Δημοκρατίας της Κροατίας (Vrhovni sud) μπορεί να επιτρέψει σε ένα μόνο από περισσότερα δικαστήρια ορισμένου βαθμού και μορφής δικαιοδοσίας με έδρα στην περιοχή αρμοδιότητας του επαρχιακού δικαστηρίου (županijski sud) να προβαίνει σε επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων μέσω ειδικής ταχυδρομικής θυρίδας σε αίθουσα ειδικά ορισμένη για τον σκοπό αυτό από το δικαστήριο. Η επίδοση ή κοινοποίηση κλητεύσεων σε στρατιωτικό προσωπικό, μέλη των αστυνομικών δυνάμεων και σε

πρόσωπα που εργάζονται στις υπηρεσίες χερσαίων, ποτάμιων, θαλάσσιων και εναέριων μεταφορών γίνεται μέσω του διοικητή ή του αμέσως ανώτερου στην ιεραρχία. Αν είναι αναγκαίο, με τον ίδιο τρόπο επιδίδονται ή κοινοποιούνται στους ανωτέρω και άλλα έγγραφα.

Η επίδοση ή κοινοποίηση σε πρόσωπα ή φορείς του εξωτερικού ή σε αλλοδαπούς με δικαίωμα ασυλίας, γίνεται μέσω των διπλωματικών διαύλων, εκτός αν άλλως ορίζεται σε διεθνή σύμβαση ή στον ΚΠολΔ (άρθρο 146). Η επίδοση ή κοινοποίηση σε υπηκόους της Δημοκρατίας της Κροατίας στο εξωτερικό μπορεί να γίνει μέσω του αρμόδιου προξένου ή του διπλωματικού αντιπροσώπου της Δημοκρατίας της Κροατίας ο οποίος εκτελεί προξενικά καθήκοντα στην υπόψη χώρα του εξωτερικού. Η εν λόγω επίδοση ή κοινοποίηση είναι έγκυρη μόνον αν το πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση του εγγράφου συμφωνεί να την παραλάβει.

Η επίδοση ή κοινοποίηση σε πρόσωπα που στερούνται την ελευθερία τους γίνεται στη διεύθυνση της φυλακής, ή του σωφρονιστικού καταστήματος ή του αναμορφωτηρίου.

Επιδόσεις ή κοινοποιήσεις σε πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 141 και 142 του ΚΠολΔ (φυσικά πρόσωπα με μη εγγεγραμμένη επαγγελματική έδρα και φυσικά πρόσωπα με εγγεγραμμένη επαγγελματική έδρα, όταν η επίδικη υπόθεση δεν αφορά την επαγγελματική τους δραστηριότητα) σε συγκεκριμένες περιπτώσεις είναι δυνατό να γίνονται ξανά με ανάρτηση των εγγράφων στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

4 Εντοπισμός διευθύνσεων

4.1 Προσπαθεί η αρχή στην οποία απευθύνεται η αίτηση στο εν λόγω κράτος μέλος με δική της πρωτοβουλία να εντοπίσει τον παραλήπτη των πράξεων που πρέπει να επιδοθούν ή να κοινοποιηθούν, εάν η αναγραφόμενη διεύθυνση δεν είναι ορθή; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων.

Αν η διεύθυνση του προσώπου στο οποίο απευθύνεται το έγγραφο και στο οποίο πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί σε συνέχεια αιτήματος αρμόδιας αλλοδαπής αρχής έχει στο μεταξύ αλλάξει και ως εκ τούτου η επίδοση ή κοινοποίηση του εγγράφου είναι αδύνατη, το Δικαστήριο της Κροατίας υποχρεούται σύμφωνα με το άρθρο 143 του ΚΠολΔ να επιχειρήσει την επίδοση ή κοινοποίηση του εγγράφου στον τόπο διαμονής του προσώπου στην Κροατία, όπως αυτή προκύπτει από το μητρώο του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Στην περίπτωση αποδεδειγμένου έννομου συμφέροντος, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος σε αστυνομική αρχή για παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τόπο της μόνιμης ή προσωρινής διαμονής προσώπου στο οποίο πρόκειται να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση σε αστικές υποθέσεις.

4.2 Έχουν οι αλλοδαπές δικαστικές αρχές και/ή οι διάδικοι πρόσβαση σε μητρώα ή υπηρεσίες σε αυτό το κράτος μέλος που επιτρέπουν τη διαπίστωση της τρέχουσας διεύθυνσης ενός προσώπου; Εάν ναι, ποια μητρώα ή υπηρεσίες υπάρχουν και ποια διαδικασία ακολουθείται; Ποιο είναι το ύψος των καταβλητέων τελών, εφόσον προβλέπονται;

Το Δικαστικό Μητρώο Επιχειρηματικών Φορέων της Δημοκρατίας της Κροατίας είναι δημόσια υπηρεσία η οποία παρέχει σε αλλοδαπές δικαστικές αρχές και/ή σε διαδίκους ελεύθερη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που χρειάζονται σχετικά με κροατικές επιχειρήσεις στην ακόλουθη [διεύθυνση στο διαδίκτυο](#).

Οι διευθύνσεις των φυσικών προσώπων δεν διατίθενται δημόσια και αποκλειστική πρόσβαση σε αυτές έχει το Υπουργείο Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Κροατίας.

4.3 Τι είδους συνδρομή για τον εντοπισμό διευθύνσεων από άλλα κράτη μέλη παρέχουν οι αρχές του εν λόγω κράτους μέλους βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων.

Η κροατική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει κανόνες που προβλέπουν τον τρόπο με τον οποίο τα δικαστήρια οφείλουν να ενεργούν κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 2020/1784 του Συμβουλίου περί συνεργασίας

μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις. Ωστόσο, σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα ισχύουσα πρακτική, τα κροατικά δικαστήρια ανταποκρίνονται και διαχειρίζονται εγκαίρως αιτήματα γνωστοποίησης της τρέχουσας διεύθυνσης ενός προσώπου, τα οποία έχουν ληφθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2020/1784 του Συμβουλίου.

5 Ποια είναι στην πράξη η συνήθης μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης πράξης; Υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν (εκτός από την υποκατάστατη επίδοση ή κοινοποίηση που προβλέπεται κατωτέρω στο σημείο 7);

Τα έγγραφα επιδίδονται ή κοινοποιούνται κανονικά μέσω ταχυδρομείου, από διορισμένο δικαστικό επιμελητή ή μέσω συστήματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Οι εναλλακτικοί τρόποι επίδοσης ή κοινοποίησης είναι η επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων μέσω αρμόδιου διοικητικού οργάνου, συμβολαιογράφου ή απευθείας στο δικαστήριο, άλλως με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα έγγραφα μπορούν να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται επίσης με ανάρτηση τους στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

6 Επιτρέπεται η ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων (επίδοση ή κοινοποίηση δικαστικών ή εξωδίκων πράξεων με μέσα εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής επικοινωνίας, όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ασφαλής εφαρμογή που βασίζεται στο διαδίκτυο, φαξ, SMS κλπ.) σε αστικές διαδικασίες; Εάν ναι, για ποιους τύπους διαδικασιών προβλέπεται η μέθοδος αυτή; Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τη διαθεσιμότητα/πρόσβαση σε αυτή τη μέθοδο επίδοσης ή κοινοποίησης πράξεων ανάλογα με το ποιος είναι ο παραλήπτης (επαγγελματίας του νομικού κλάδου, νομικό πρόσωπο, εταιρεία ή άλλος επιχειρηματικός φορέας κλπ.);

Η επίδοση εγγράφων τηλεφωνικά, μέσω φαξ ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επιτρέπεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην πέμπτη παράγραφο του άρθρου 193 του ΚΠολΔ και στην έβδομη παράγραφο του άρθρου 321 του ΚΠολΔ (γνωστοποίηση του εφετείου προς πρωτοβάθμιο δικαστήριο για την έκδοση της εφετειακής απόφασης και γνωστοποίηση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου σε εφετείο σχετικά με απόσυρση έφεσης ή με απόφαση των διαδίκων να έλθουν σε διακανονισμό).

Το άρθρο 495 του ΚΠολΔ, το οποίο αφορά διαδικασίες σε εμπορικά δικαστήρια, ορίζει ότι σε επείγουσες περιπτώσεις η ημερομηνία δικασίμου ενδέχεται να ορίζεται τηλεφωνικά, μέσω τηλεγραφήματος ή ηλεκτρονικών μέσων σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία ή με άλλους κατάλληλους τρόπους. Επίσημη υπόμνηση τίθεται σχετικά, σε περίπτωση που δεν υπάρχει άλλη έγγραφη απόδειξη ορισμού δικασίμου.

Το άρθρο 507ο του ΚΠολΔ ορίζει ότι τα προβλεπόμενα στον κανονισμό αριθ. 861/2007 έντυπα και άλλες αιτήσεις ή δηλώσεις μπορούν να υποβάλλονται μέσω φαξ ή ηλεκτρονικής επιστολής. Ο αρμόδιος για τις δικαστικές υποθέσεις υπουργός οφείλει να εκδίδει ειδικά διατάγματα για την υποβολή πράξεων μέσω φαξ ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και πρέπει ομοίως να προσδιορίζει σε αυτά την ημερομηνία έναρξης ισχύος τους. Δεδομένου ότι τα εν λόγω διατάγματα δεν έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα, οι τεχνικές προδιαγραφές χρήσης του εν λόγω τύπου κοινοποίησης δεν πληρούνται ακόμη.

Το άρθρο 106α του ΚΠολΔ προβλέπει την ηλεκτρονική επικοινωνία.

Η υποβολή εγγράφων μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά μέσω πληροφοριακού συστήματος.

Τα έγγραφα που υποβάλλονται ηλεκτρονικά πρέπει να υπογράφονται με αναγνωρισμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με τις σχετικές ειδικές ρυθμίσεις. Τα έγγραφα που υποβάλλονται ηλεκτρονικά και υπογράφονται με

αναγνωρισμένη ηλεκτρονική υπογραφή, θεωρείται ότι έχουν υπογραφεί ιδιοχείρως.

Η ημέρα κατά την οποία το πληροφοριακό σύστημα στέλνει αποδεικτικό παραλαβής στον αιτούντα θεωρείται ως η ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου στο δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται.

Αν το έγγραφο έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά και δεν είναι δυνατή η επεξεργασία του από το δικαστήριο, το δικαστήριο ενημερώνει τον αιτούντα με ηλεκτρονικά μέσα και τον διατάσσει να διορθώσει την υποβολή του εγγράφου σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 106α παράγραφος 1, το οποίο προβλέπει ότι η υποβολή εγγράφων μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά, μέσω πληροφοριακού συστήματος, οι κρατικές αρχές, οι εισαγγελείς, οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι, οι δικαστικοί πραγματογνώμονες, οι δικαστικοί εκτιμητές, οι διερμηνείς δικαστηρίων, οι σύνδικοι πτωχεύσεων, οι δικαστικοί επίτροποι, οι πληρεξούσιοι που αναφέρονται στο άρθρο 434.α (στην περίπτωση εκπροσώπησης εργαζομένου σε εργατική διαφορά, όταν ο πληρεξούσιος είναι πρόσωπο που έχει σχέση εργασίας με συνδικαλιστική οργάνωση της οποίας είναι μέλος ο εργαζόμενος ή με συνδικαλιστική ομοσπονδία στην οποία ανήκει η συνδικαλιστική οργάνωση της οποίας είναι μέλος ο εργαζόμενος, ή στην περίπτωση εκπροσώπησης εργοδότη σε εργατική διαφορά, όταν ο πληρεξούσιος είναι πρόσωπο που έχει σχέση εργασίας με εργοδοτική ένωση της οποίας είναι μέλος ο εργοδότης ή με δευτεροβάθμια εργοδοτική ένωση στην οποία ανήκει η εργοδοτική ένωση της οποίας είναι μέλος ο εργοδότης), οι διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας καταναλωτών, οι εκκαθαριστές, οι ειδικοί επίτροποι που απασχολούνται στο Κέντρο Ειδικής Επιτροπείας, τα νομικά πρόσωπα και τα φυσικά πρόσωπα (έμποροι, ιατροί κ.ά.) που ασκούν καταχωρισμένη δραστηριότητα σε διαφορές που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή υποχρεούνται πάντοτε να υποβάλλουν έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή.

Αν πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 106α του ΚΠολΔ δεν υποβάλει έγγραφο ηλεκτρονικά, το δικαστήριο διατάσσει τον αιτούντα να το υποβάλει ηλεκτρονικά σε προθεσμία οκτώ ημερών. Αν ο αιτών δεν υποβάλει το έγγραφο ηλεκτρονικά εντός της ταχθείσας προθεσμίας, θεωρείται ότι το έγγραφο έχει αποσυρθεί.

Το πληροφοριακό σύστημα καθορίζεται από το Υπουργείο που είναι αρμόδιο για θέματα δικαιοσύνης.

Οι όροι υποβολής και επίδοσης ή κοινοποίησης εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα, οι μορφότυποι των αρχείων που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή καθώς και η οργάνωση και η λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος διέπονται από κανονισμό που εκδίδει το αρμόδιο για θέματα δικαιοσύνης υπουργείο.

Η χορήγηση δικαιωμάτων πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα προβλέπεται στο άρθρο 8 του κανονισμού για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (NN αριθ. 5/20) όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, τα νομικά πρόσωπα και τα κρατικά όργανα, την εισαγγελία, τους δικηγόρους, τους συμβολαιογράφους, τους δικαστικούς πραγματογνώμονες, τους δικαστικούς εκτιμητές, τους διερμηνείς δικαστηρίων, τους διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας και τους δικαστικούς επιτρόπους.

Στις 20 Απριλίου 2020 ο υπουργός Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Κροατίας εξέδωσε απόφαση, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 2020 και σύμφωνα με την οποία πληρούνταν οι όροι ηλεκτρονικής επικοινωνίας σε όλα τα δημοτικά δικαστήρια, τα επαρχιακά δικαστήρια και το ανώτατο εμποροδικείο της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Στις 13 Ιουλίου 2020 ο υπουργός Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Κροατίας εξέδωσε απόφαση, η οποία τέθηκε σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσής της στον επίσημο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και σύμφωνα με την οποία πληρούνταν οι όροι ηλεκτρονικής επικοινωνίας στο Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Οι κρατικές αρχές, οι εισαγγελείς, οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι, οι δικαστικοί πραγματογνώμονες, οι δικαστικοί εκτιμητές, οι διερμηνείς δικαστηρίων, οι σύνδικοι πτωχεύσεων, οι δικαστικοί επίτροποι, οι πληρεξούσιοι που αναφέρονται στο άρθρο 434.α του εν λόγω νόμου, οι διαχειριστές διαδικασιών αφερεγγυότητας καταναλωτών, οι εκκαθαριστές, οι ειδικοί επίτροποι που απασχολούνται στο Κέντρο Ειδικής Επιτροπείας, τα νομικά πρόσωπα και τα φυσικά πρόσωπα (έμποροι, ιατροί κ.λπ.) που ασκούν καταχωρισμένη δραστηριότητα σε διαφορές που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή υποχρεούνται πάντοτε να υποβάλλουν έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή.

6.1 Ποιο είδος ηλεκτρονικής επίδοσης ή κοινοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 19 παράγραφος 1 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων είναι διαθέσιμο στο εν λόγω κράτος μέλος όταν η επίδοση ή κοινοποίηση πρέπει να πραγματοποιηθεί απευθείας σε πρόσωπο το οποίο έχει γνωστή διεύθυνση επίδοσης ή κοινοποίησης σε άλλο κράτος μέλος;

Η διάταξη του άρθρου 133 d. του ΚΠολΔ προβλέπει ότι, αν ένας διάδικος δηλώσει ότι συμφωνεί να του επιδίδονται ή κοινοποιούνται τα έγγραφα με ηλεκτρονικά μέσα, το δικαστήριο προβαίνει σε επίδοση ή κοινοποίηση στον εν λόγω διάδικο μέσω του πληροφοριακού συστήματος. Ένας διάδικος μπορεί να ζητήσει να ειδοποιείται για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων με ηλεκτρονικά μέσα σε διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την οποία θα αναφέρει στη δήλωση.

Εάν ένας διάδικος έχει καταθέσει δικόγραφο στο δικαστήριο σε ηλεκτρονική μορφή, θεωρείται, έως ότου ειδοποιηθεί περί του αντιθέτου, ότι έχει συναινέσει στην επίδοση ή κοινοποίηση με ηλεκτρονικά μέσα. Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η επίδοση ή κοινοποίηση με ηλεκτρονικά μέσα δεν είναι δυνατή, επιδίδει ή κοινοποιεί το έγγραφο με άλλα μέσα και αναφέρει τους λόγους της επίδοσης ή κοινοποίησης αυτής.

6.2 Έχει το εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων, καθορίσει πρόσθετες προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα δέχεται την ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων.

Σύμφωνα με τον κανονισμό για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (NN αριθ. 139/21) τα έγγραφα που υποβάλλονται στο δικαστήριο από εξωτερικούς χρήστες του συστήματος πρέπει να υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή και να υπογράφονται με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή.

Το πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής πρέπει να εκδίδεται από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης και να είναι έγκυρο κατά τη στιγμή της υπογραφής, καθώς το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τον πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης να επαληθεύσει την εγκυρότητα του εκδοθέντος πιστοποιητικού για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εάν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παραποίησης.

Όταν δικόγραφο ή παράρτημα αποτελείται από περισσότερα φύλλα, όλα τα φύλλα θα πρέπει να περιέχονται σε ένα ενιαίο αρχείο, χωρίς κενά φύλλα. Κάθε δικόγραφο και παράρτημα θα πρέπει να είναι αυτοτελές ή εάν, λόγω του όγκου των δεδομένων, έχουν υποβληθεί περισσότερα του ενός αρχεία, θα πρέπει να αναφέρεται στο όνομα του αρχείου ότι αποτελούν το ίδιο σύνολο.

Όταν ένα δικόγραφο συνοδεύεται από δημόσια έγγραφα που υπάρχουν ήδη σε ηλεκτρονική μορφή, αυτά υποβάλλονται στο πρωτότυπο ως έγγραφα υπογεγραμμένα ηλεκτρονικά από τον εκδότη των εγγράφων.

Τα ηλεκτρονικά δικόγραφα θα πρέπει να είναι σε μορφή PDF ή σε ισοδύναμη και τα παραρτήματα μπορεί να είναι σε οποιαδήποτε ηλεκτρονική μορφή.

7 «Υποκατάστατη» επίδοση

7.1 Επιτρέπει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους άλλες μεθόδους επίδοσης ή κοινοποίησης σε περιπτώσεις στις οποίες δεν κατέστη δυνατή η επίδοση ή κοινοποίηση των πράξεων στον παραλήπτη (π.χ. κοινοποίηση στη διεύθυνση κατοικίας, στο γραφείο δικαστικού επιμελητή, μέσω ταχυδρομείου ή με ανάρτηση δημόσιας ανακοίνωσης);

Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 142 του ΚΠολΔ ορίζει ότι όταν το πρόσωπο στο οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση δεν βρίσκεται στον τόπο της επίδοσης ή κοινοποίησης, όπως αυτός προσδιορίζεται σύμφωνα με τις πληροφορίες που αναγράφονται στην αγωγή ή στα επίσημα μητρώα, το όργανο της επίδοσης ενημερώνεται για τον τόπο και τον χρόνο που θα μπορούσε να βρει το εν λόγω πρόσωπο. Επιπλέον, το όργανο της επίδοσης αφήνει στον παραλήπτη / στην παραλήπτρια, μέσω των προσώπων που αναφέρονται στην πρώτη, δεύτερη και τρίτη παράγραφο του άρθρου 141 του ΚΠολΔ, έγγραφη ειδοποίηση στην οποία αναγράφονται η ημέρα και η ώρα που θα πρέπει το εν λόγω πρόσωπο να βρίσκεται στην κατοικία ή το χώρο εργασίας του ώστε

να παραλάβει το έγγραφο. Αν, κατόπιν τούτων, το όργανο της επίδοσης εξακολουθεί να μη βρίσκει το πρόσωπο στο οποίο πρέπει να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση, τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 141 του ΚΠολΔ και η επίδοση ή κοινοποίηση λογίζεται προσηκόντως γενόμενη.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, εφαρμόζονται εναλλακτικά στην πράξη οι διατάξεις του νόμου περί Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (ΝΝ αριθ. 144/12, 153/13, 78/15 και 110/19), ο οποίος ορίζει ότι οι ταχυδρομικές αποστολές, με εξαίρεση τις απλές αποστολές, παραδίδονται αυτοπροσώπως στον παραλήπτη, τον νόμιμο εκπρόσωπό του ή τον πληρεξούσιό του. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, αν ο ταχυδρομικός φάκελος δεν μπορεί να παραδοθεί σε οποιοδήποτε από τα παρατιθέμενα πρόσωπα, τότε αυτός είναι δυνατό να παραδοθεί σε ενήλικο σύνοικο, σε πρόσωπο που ανήκει στο μόνιμο οικιακό προσωπικό ή σε μόνιμο εργαζόμενο στα γραφεία της επιχείρησης του παραλήπτη ή σε εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στα γραφεία του νομικού προσώπου ή της ατομικής επιχείρησης στην οποία ο παραλήπτης έχει τη μόνιμη εργασία του. Αν οι αποστολές δεν είναι δυνατό να παραδοθούν κατά τον περιγραφόμενο τρόπο, αφήνεται ειδοποίηση στην ταχυδρομική θυρίδα του παραλήπτη, με την οποία ενημερώνεται ο παραλήπτης για τον χρόνο και τον τόπο της παραλαβής της αποστολής. Κανονικά ο ταχυδρόμος αφήνει σημείωμα με το οποίο ενημερώνει τον παραλήπτη ότι η αποστολή μπορεί να παραληφθεί στο καθορισμένο κατάστημα ταχυδρομείου εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία παράδοσης του σημειώματος. Αν ο παραλήπτης δεν παραλάβει την αποστολή εντός του ανωτέρω διαστήματος ο πάροχος θα επιστρέψει το αποσταλθέν στον αποστολέα.

Υστατη λύση για την επίδοση ή κοινοποίηση, όταν οι άλλοι τρόποι δεν τελεσφορούν, είναι η ανάρτηση του εγγράφου στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

7.2 Εάν χρησιμοποιούνται άλλες μέθοδοι, τότε θεωρείται ότι οι πράξεις έχουν επιδοθεί ή κοινοποιηθεί;

Αν χρησιμοποιείται άλλη μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης, τα έγγραφα λογίζονται επιδοθέντα ή κοινοποιηθέντα κατά την ημερομηνία που παραδίδονται στον παραλήπτη ή σε εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή του εγγράφου πρόσωπο για λογαριασμό του παραλήπτη ή σε περίπτωση επίδοσης ή κοινοποίησης με ανάρτηση στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου, μετά την παρέλευση οκτώ ημερών από την ανάρτηση του εγγράφου στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

7.3 Αν μια άλλη μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης συνίσταται στην κατάθεση των πράξεων σε συγκεκριμένο τόπο (π.χ. σε ταχυδρομικό γραφείο) πώς ενημερώνεται ο παραλήπτης για την εν λόγω κατάθεση;

Το άρθρο 37 του Νόμου περί Ταχυδρομικών Υπηρεσιών ορίζει ότι οι ταχυδρομικές αποστολές, με εξαίρεση τις απλές αποστολές, παραδίδονται αυτοπροσώπως στον παραλήπτη, τον νόμιμο εκπρόσωπό του ή τον πληρεξούσιό του. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, αν ο ταχυδρομικός φάκελος δεν μπορεί να παραδοθεί σε οποιοδήποτε από τα παρατιθέμενα πρόσωπα, τότε αυτός είναι δυνατό να παραδοθεί σε ενήλικο σύνοικο, σε πρόσωπο που ανήκει στο μόνιμο οικιακό προσωπικό ή σε μόνιμο εργαζόμενο στα γραφεία της επιχείρησης του παραλήπτη ή σε εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στα γραφεία του νομικού προσώπου ή της ατομικής επιχείρησης στην οποία ο παραλήπτης έχει τη μόνιμη εργασία του. Αν οι αποστολές δεν είναι δυνατό να παραδοθούν κατά τον περιγραφόμενο τρόπο, αφήνεται ειδοποίηση στην ταχυδρομική θυρίδα του παραλήπτη, με την οποία ενημερώνεται ο παραλήπτης για τον χρόνο και τον τόπο της παραλαβής της αποστολής. Αν ο παραλήπτης δεν παραλάβει την αποστολή εντός του ανωτέρω διαστήματος ο πάροχος θα επιστρέψει το αποσταλθέν στον αποστολέα.

Αν, κατόπιν αιτήματος ορισμένου προσώπου και σχετικής δικαστικής έγκρισης, η επίδοση πραγματοποιείται σε αυτό το πρόσωπο στο δικαστήριο, τα έγγραφα που του απευθύνονται από το δικαστήριο τοποθετούνται σε ταχυδρομική θυρίδα σε αίθουσα που ορίζεται προς τούτο από το δικαστήριο. Η επίδοση ή κοινοποίηση γίνεται από υπάλληλο του δικαστηρίου. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί να διατάξει, με διάταξη του που εκδίδεται στο πλαίσιο διοικητικής δίκης, ότι όλοι οι δικηγόροι που διαθέτουν δική τους επαγγελματική έδρα, καθώς επίσης οι συμβολαιογράφοι και ορισμένα νομικά πρόσωπα με έδρα εντός των ορίων τοπικής αρμοδιότητας του δικαστηρίου, λαμβάνουν δικαστικά έγγραφα μέσω των προαναφερόμενων ταχυδρομικών θυρίδων (άρθρο 134b του ΚΠολΔ). Στις περιπτώσεις αυτές, τα παρατιθέμενα πρόσωπα οφείλουν να παραλαμβάνουν τα έγγραφα εντός προθεσμίας οκτώ ημερών. Αν το έγγραφο δεν παραληφθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τότε αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου. Η επίδοση ή κοινοποίηση λογίζεται τελεσθείσα με την παρέλευση της όγδοης ημέρας από την ανάρτηση στον ηλεκτρονικό πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου.

7.4 Ποιες είναι οι συνέπειες, εάν ο παραλήπτης αρνείται να δεχθεί την επίδοση ή την κοινοποίηση των πράξεων; Οι πράξεις λογίζονται ως επιδοθείσες ή κοινοποιηθείσες, αν η άρνηση δεν ήταν νόμιμη;

Σε περίπτωση άρνησης του παραλήπτη να υπογράψει την έκθεση επίδοσης, το όργανο επίδοσης της κλήτευσης καταγράφει τούτο στην έκθεση επίδοσης και θέτει ολογράφως την ημερομηνία της επίδοσης ή κοινοποίησης, το δε έγγραφο λογίζεται με αυτό τον τρόπο επιδοθέν (άρθρο 149 παράγραφος 3 του ΚΠολΔ).

8 Επίδοση ή κοινοποίηση ταχυδρομικώς από το εξωτερικό (άρθρο 18 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων)

8.1 Εάν η ταχυδρομική υπηρεσία παραδίδει πράξη που έχει αποσταλεί από το εξωτερικό σε παραλήπτη σε αυτό το κράτος μέλος, σε περίπτωση όπου απαιτείται απόδειξη παραλαβής (άρθρο 18 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων), παραδίδει η ταχυδρομική υπηρεσία την πράξη μόνο στον παραλήπτη αυτοπροσώπως ή μπορεί επίσης, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες ταχυδρομικής παράδοσης, να παραδώσει την πράξη και σε άλλο πρόσωπο στην ίδια διεύθυνση;

Αν το πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί αυτοπροσώπως ένα έγγραφο δεν εντοπιστεί στον αναγραφόμενο τόπο επίδοσης, σύμφωνα με τα στοιχεία της αγωγής ή της δικογραφίας, το όργανο της επίδοσης μπορεί επίσης να εκτελέσει την επίδοση ή κοινοποίηση σε μέλη του νοικοκυριού του προσώπου, εάν το πρόσωπο δεν ασκεί καταχωρισμένη δραστηριότητα, ή, όταν η επίδοση εκτελείται στον τόπο εργασίας του προσώπου στο οποίο πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί το έγγραφο και το πρόσωπο αυτό δεν βρίσκεται εκεί, σε πρόσωπο που εργάζεται στον ίδιο τόπο, εφόσον συμφωνεί να παραλάβει το έγγραφο.

Το όργανο της επίδοσης οφείλει να εξακριβώσει πότε και πού μπορεί να βρει το πρόσωπο στο οποίο πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί έγγραφο και να αφήσει γραπτή ειδοποίηση ότι, για την παραλαβή του εγγράφου, θα βρίσκεται σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα στην οικία του ή στον τόπο εργασίας του.

8.2 Σύμφωνα με τους κανόνες ταχυδρομικής παράδοσης σε αυτό το κράτος μέλος, πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί η επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων από το εξωτερικό, βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων, εάν ούτε ο παραλήπτης ούτε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή (εάν επιτρέπεται βάσει των εθνικών κανόνων ταχυδρομικής παράδοσης — βλ. παραπάνω) δεν βρίσκεται στη διεύθυνση όπου πρέπει να γίνει η παράδοση;

Το όργανο της επίδοσης ενημερώνεται πότε και πού μπορεί να βρει το πρόσωπο στο οποίο πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί έγγραφο και αφήνει γραπτή ειδοποίηση ότι, για την παραλαβή του εγγράφου, θα βρίσκεται σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα στην οικία του ή στον τόπο εργασίας του.

8.3 Προβλέπει το ταχυδρομικό κατάστημα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για την παραλαβή των πράξεων πριν τις επιστρέψει στον αποστολέα ως ανεπίδοτες; Εάν ναι, πώς ενημερώνεται ο παραλήπτης ότι υπάρχει αλληλογραφία για αυτόν προς παραλαβή από το ταχυδρομικό κατάστημα;

Η προθεσμία για την παραλαβή των εγγράφων καθορίζεται από τους κανονισμούς που διέπουν την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών και από τις εσωτερικές πράξεις των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και, κατά γενικό κανόνα, είναι 5 ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία επιχειρήθηκε η επίδοση ή κοινοποίηση, με δεδομένο ότι το έγγραφο αποστέλλεται στο κεντρικό σημείο περισυλλογής των ταχυδρομικών υπηρεσιών προτού επιστραφεί στον αποστολέα, που σημαίνει ότι ο παραλήπτης έχει λίγες μέρες στη διάθεσή του για να παραλάβει το έγγραφο στον τόπο αυτό.

9 Υπάρχει έγγραφο απόδειξη της επίδοσης ή κοινοποίησης της πράξης;

Το άρθρο 149 του ΚΠολΔ ορίζει ότι το πιστοποιητικό της επίδοσης ή κοινοποίησης (έκθεση επίδοσης) πρέπει να υπογράφεται από τον/την παραλήπτη/-τρια, ο/η οποίος/-α αναγράφει υποχρεωτικά την ημερομηνία παραλαβής του αποδεικτικού επίδοσης. Η έκθεση επίδοσης μπορεί επίσης να είναι σε ψηφιακή μορφή σε κατάλληλη συσκευή.

Αν ο παραλήπτης είναι αναλφάβητος ή ανίκανος να θέσει την υπογραφή του στο ονοματεπώνυμο του, το όργανο της επίδοσης καταγράφει το ονοματεπώνυμο του παραλήπτη, θέτει ολογράφως την ημερομηνία της επίδοσης ή κοινοποίησης και προσθέτει υπόμνηση εξηγώντας τους λόγους που δεν περιλαμβάνεται η υπογραφή του παραλήπτη.

Αν ο παραλήπτης αρνείται να υπογράψει την έκθεση επίδοσης, το όργανο της επίδοσης θέτει σχετική υπόμνηση στην έκθεση επίδοσης και αναγράφει ολογράφως την ημερομηνία της επίδοσης ή κοινοποίησης και μ' αυτόν τον τρόπο το έγγραφο λογίζεται επιδοθέν ή κοινοποιηθέν.

Εάν η επίδοση ή κοινοποίηση πρέπει να εκτελεστεί αυτοπροσώπως και το πρόσωπο στο οποίο πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί το έγγραφο δεν εντοπιστεί στον αναγραφόμενο τόπο επίδοσης, σύμφωνα με τα στοιχεία της αγωγής, η έκθεση επίδοσης αναφέρει, εκτός από το πιστοποιητικό παραλαβής του εγγράφου, ότι προηγήθηκε γραπτή ειδοποίηση.

Το όργανο της επίδοσης ζητεί από το πρόσωπο στο οποίο παραδίδει το έγγραφο να αποδείξει την ταυτότητά του.

Στην περίπτωση που η επίδοση ή κοινοποίηση δεν γίνεται σε κρατικό όργανο ή σε νομικό πρόσωπο, το όργανο της επίδοσης που επιδίδει ή κοινοποιεί το έγγραφο σε πρόσωπο, οφείλει να ζητά τα στοιχεία ταυτότητας αυτού.

Το όργανο της επίδοσης καταγράφει στην έκθεση επίδοσης το ονοματεπώνυμο του προσώπου στο οποίο παραδόθηκε το έγγραφο ή, εναλλακτικά, αναγράφει τον αριθμό του δελτίου ταυτότητας που του επιδείχθηκε κατά την ταυτοποίηση του προσώπου καθώς και την εκδούσα αρχή του εν λόγω αποδεικτικού εγγράφου.

Αν το όργανο της επίδοσης δεν είναι συμβολαιογράφος, τότε υποχρεούται να αναγράφει ευανάγνωστα το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητά του στην έκθεση επίδοσης και να θέτει την υπογραφή του.

Αν κρίνεται αναγκαίο, το όργανο της επίδοσης τηρεί ξεχωριστό πρακτικό καταγραφής της κοινοποίησης ή επίδοσης και το επισυνάπτει στην έκθεση επίδοσης.

Στην περίπτωση που έχει τεθεί εσφαλμένη ημερομηνία στην έκθεση επίδοσης, η επίδοση ή κοινοποίηση λογίζεται τελεσθείσα κατά την ημερομηνία που παραδόθηκε το έγγραφο.

Σε περίπτωση απώλειας της έκθεσης επίδοσης, η επίδοση ή κοινοποίηση μπορεί να αποδειχθεί με άλλο τρόπο.

Η τρίτη και τέταρτη παράγραφος του άρθρου 133.α του ΚΠολΔ ορίζουν ότι ο συμβολαιογράφος οφείλει να τηρεί πρακτικά για την παραλαβή του εγγράφου και τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για την επίδοση ή κοινοποίηση του εγγράφου. Επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού της παραλαβής του προς επίδοση εγγράφου και πιστοποιητικό επίδοσης συνοδευόμενο από επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού επίδοσης ή του εγγράφου που δεν κατέστη δυνατό να επιδοθεί ή κοινοποιηθεί συνοδευόμενο από επικυρωμένο αντίγραφο των πρακτικών σχετικά με τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν υποβάλλονται αμέσως και απευθείας από τον συμβολαιογράφο στο δικαστήριο.

10 Τι συμβαίνει αν για κάποιον λόγο ο παραλήπτης δεν παραλάβει την πράξη ή η επίδοση ή κοινοποίηση γίνει κατά παράβαση του νόμου (π.χ. η επίδοση ή η κοινοποίηση έγινε προς κάποιον τρίτο); Μπορεί η επίδοση ή η κοινοποίηση της πράξης να είναι παρά ταύτα έγκυρη (π.χ. μπορεί να

θεραπευθεί παράβαση των διατάξεων του νόμου) ή πρέπει να επιχειρηθεί νέα επίδοση ή κοινοποίηση;

Ο παραλήπτης ή το πρόσωπο στο οποίο μπορεί να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση δικαιούται να αρνηθεί την παραλαβή μόνο αν η επίδοση ή κοινοποίηση λαμβάνουν χώρα σε χρόνο ή τόπο ή με τρόπο που δεν ορίζεται στον νόμο. Ωστόσο, αν ο παραλήπτης ή το επιφορτισμένο με την παραλαβή πρόσωπο αρνείται την παραλαβή παράνομα ή πετά το έγγραφο ή το καταστρέφει πριν το αναγνώσει, η εν λόγω άρνηση δεν επιφέρει τις έννομες συνέπειες της γενόμενης επίδοσης ή κοινοποίησης (VsSr Gzz 61/73 - ZSO 4/76-140).

Το αποδεικτικό επίδοσης ή κοινοποίησης (έκθεση επίδοσης) υπογράφεται από τον παραλήπτη, ο οποίος αναγράφει την ημερομηνία παραλαβής σε αυτό. Η έκθεση επίδοσης μπορεί επίσης να είναι σε ψηφιακή μορφή σε κατάλληλη συσκευή.

Αν ο παραλήπτης είναι αναλφάβητος ή ανίκανος να θέσει την υπογραφή του στο ονοματεπώνυμο του, το όργανο της επίδοσης καταγράφει το ονοματεπώνυμο του παραλήπτη, θέτει ολογράφως την ημερομηνία της επίδοσης ή κοινοποίησης και προσθέτει υπόμνηση εξηγώντας τους λόγους που δεν περιλαμβάνεται η υπογραφή του παραλήπτη. Αν η επίδοση ή κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 142 του ΚΠολΔ, η έκθεση επίδοσης, συνοδευόμενη από πιστοποιητικό παραλαβής του εγγράφου, πρέπει να αναφέρει επίσης ότι μία έγγραφη ειδοποίηση προηγήθηκε αυτής.

Το όργανο της επίδοσης οφείλει να ζητά τα στοιχεία ταυτότητας του προσώπου στο οποίο επιδίδει το έγγραφο. Στην περίπτωση που η επίδοση ή κοινοποίηση δεν γίνεται σε κρατικό όργανο ή σε νομικό πρόσωπο, το όργανο της επίδοσης που επιδίδει το έγγραφο σε πρόσωπο, οφείλει να ζητά τα στοιχεία ταυτότητας αυτού.

Το όργανο της επίδοσης καταγράφει στην έκθεση επίδοσης το ονοματεπώνυμο του προσώπου στο οποίο παραδόθηκε το έγγραφο ή, εναλλακτικά, αναγράφει τον αριθμό του δελτίου ταυτότητας που του επιδείχθηκε κατά την ταυτοποίηση του προσώπου καθώς και την εκδούσα αρχή του εν λόγω αποδεικτικού εγγράφου. Αν το όργανο της επίδοσης δεν είναι συμβολαιογράφος, τότε υποχρεούται να αναγράφει ευανάγνωστα το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητά του στην έκθεση επίδοσης και να θέτει την υπογραφή του.

Αν κρίνεται αναγκαίο, το όργανο της επίδοσης τηρεί ξεχωριστό πρακτικό καταγραφής της κοινοποίησης ή επίδοσης και το επισυνάπτει στην έκθεση επίδοσης. Στην περίπτωση που έχει τεθεί εσφαλμένη ημερομηνία στην έκθεση επίδοσης, η επίδοση ή κοινοποίηση λογίζεται τελεσθείσα κατά την ημερομηνία που παραδόθηκε το έγγραφο.

Σε περίπτωση απώλειας της έκθεσης επίδοσης, η επίδοση ή κοινοποίηση μπορεί να αποδειχθεί με άλλο τρόπο.

Στην περίπτωση που το όργανο της επίδοσης, δεν πραγματοποιεί την επίδοση ή κοινοποίηση με τη δέουσα επιμέλεια, η οποία συνεπάγεται σημαντική δικονομική καθυστέρηση, το δικαστήριο δύναται να του επιβάλει πρόστιμο.

11 Εάν ο παραλήπτης αρνηθεί να παραλάβει πράξη με βάση τη γλώσσα σύνταξής της (άρθρο 12 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) και το δικαστήριο ή η αρχή που έχει επιληφθεί της ένδικης διαδικασίας αποφανθεί ότι η άρνηση αυτή δεν ήταν δικαιολογημένη, υφίσταται ειδικό ένδικο μέσο για την προσβολή της εν λόγω απόφασης;

Αν ο παραλήπτης αρνείται να υπογράψει την έκθεση επίδοσης, το όργανο της επίδοσης θέτει σχετική υπόμνηση στην έκθεση επίδοσης και αναγράφει ολογράφως την ημερομηνία της επίδοσης ή κοινοποίησης και μ' αυτόν τον τρόπο το έγγραφο λογίζεται επιδοθέν ή κοινοποιηθέν.

12 Πρέπει να πληρώσω για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξης και, αν ναι,

πόσο; Υπάρχει διαφορά όταν η πράξη πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και όταν η αίτηση επίδοσης ή κοινοποίησης προέρχεται από άλλο κράτος μέλος; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων, σχετικά με την επίδοση ή κοινοποίηση πράξης από άλλο κράτος μέλος.

Τα έξοδα επίδοσης ή κοινοποίησης από συμβολαιογράφο καταβάλλονται απευθείας από τον διάδικο στον συμβολαιογράφο. Οι συμβολαιογράφοι που δεν λαμβάνουν προκαταβολή των δαπανών επίδοσης ή κοινοποίησης δεν υποχρεούνται να εκτελέσουν επίδοση ή κοινοποίηση. Ο συμβολαιογράφος εκδίδει πρακτικό επίδοσης και το κοινοποιεί αμέσως στο δικαστήριο. Οι διάδικοι δεν ευθύνονται για την καταβολή συμβολαιογραφικών τελών για πράξεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της επίδοσης ή κοινοποίησης από συμβολαιογράφο. Τα έξοδα επίδοσης ή κοινοποίησης από συμβολαιογράφο ενσωματώνονται στα δικαστικά έξοδα, αν το δικαστήριο το κρίνει απαραίτητο. Τα τέλη και η αμοιβή του συμβολαιογράφου για την παροχή συμβολαιογραφικών υπηρεσιών διέπονται από τον κανονισμό για τις προσωρινές αμοιβές συμβολαιογράφων (Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi) (NN αριθ. 38/94, 82/94, 52/95, 115/12, 120/15, και 64/19).

Η πέμπτη παράγραφος του άρθρου 146 του ΚΠολΔ ορίζει ότι οι δαπάνες που αφορούν τον διορισμό και τις υπηρεσίες αντικλήτου του εναγομένου που ευθύνεται για την παραλαβή εγγράφου προκαταβάλλονται από τον αιτούντα σύμφωνα με δικαστική απόφαση η οποία δεν υπόκειται σε έφεση. Σε περίπτωση αδυναμίας προκαταβολής εκ μέρους του αιτούντος εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η αίτηση απορρίπτεται.

Ο κανονισμός που αφορά τις αμοιβές για την εκτέλεση επίσημων πράξεων εκτός του δικαστικού μεγάρου (Pravilnik o naknadama za obavljanje službenih radnji izvan zgrade suda) (NN αριθ. 38/14, 127/19 και 154/22), ως εκτελεστική πράξη του νόμου περί δικαστηρίων, και κανόνας που εμπίπτει στο πεδίο της εν λόγω διοίκησης, διέπει γενικά τις προϋποθέσεις για την εκτέλεση όλων των επίσημων πράξεων εκτός του δικαστικού μεγάρου και το ύψος της αποζημίωσης που δικαιούνται οι δικαστές, οι δικαστικοί επιμελητές και οι δικαστικοί υπάλληλοι για την εκτέλεση επίσημης πράξης εκτός του δικαστικού μεγάρου. Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, ως επίσημη πράξη που εκτελείται εκτός του δικαστικού μεγάρου ορίζεται κάθε πράξη που επιτελείται από το δικαστήριο εντός ή εκτός των ωρών λειτουργίας του, προς το συμφέρον και με έξοδα διαδίκου ή άλλου συμμετέχοντος στη διαδικασία ή με έξοδα του δικαστηρίου. Σ' αυτό το πλαίσιο, ο κανονισμός προβλέπει ρητώς ότι εφαρμόζεται επίσης στις πράξεις επίδοσης ή κοινοποίησης εγγράφων σε δικαστικές διαδικασίες, αλλά για τις εν λόγω πράξεις δεν προβλέπει καμία ειδική ρύθμιση.

Το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού ορίζει ότι για την εκτέλεση επίσημης πράξης εκτός του δικαστικού μεγάρου μετά από αίτηση και με έξοδα διαδίκου, ο διάδικος θα πρέπει πρώτα να καταβάλει ορισμένο χρηματικό ποσό γι' αυτόν τον σκοπό (προκαταβολή). Επίσης, το άρθρο 10 παράγραφος 2 ορίζει ότι, αν τα έξοδα για την εκτέλεση της επίσημης πράξης είναι λιγότερα [sic] από το ποσό της προκαταβολής που έχει κατατεθεί, το δικαστήριο καλεί τον διάδικο ή τον άλλο συμμετέχοντα στη διαδικασία να καταβάλει τη διαφορά του ποσού που απαιτείται για την εκτέλεση της επίσημης πράξης εκτός του δικαστικού μεγάρου.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 06/01/2025

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα